

ZENEI PIAC 2016

A HAZAI ÉS NEMZETKÖZI
ZENEIPAR TRENDJEI ÉS SZÁMAI

A ZENEI PIAC 2015-BEN, RÖVIDEN, SZÁMOKBAN

- A zeneipar összbevétele (fizikai és digitális értékesítések + kiadói és előadói jogdíjbevételek) 2015-ben nemzetközi szinten 2,5%-kal, Magyarországon 12,5%-kal nőtt.
- A digitális értékesítés nemzetközi szinten már megelőzi a fizikait, és a teljes bevételek 46%-át teszi ki. Magyarországon is dinamikusan nőtt a digitális forgalom, majdnem utolérve a fizikait, amely 2014-ben még a duplája volt.
- A zenefogyasztás robbanásszerűen növekszik – a streaming 93%-kal nőtt az USA-ban. A magyarországi növekedés nagyon hasonló, 95%-os.
- A digitális bevételek világszinten 8.2%-kal emelkedtek, Magyarországon 54%-kal.
- A streaming bevételek a teljes digitális bevétel 36%-áról 43%-ra emelkedtek, Magyarországon 38.5%-ról 49%-ra.
- A fizikai értékesítések 5.2%-kal estek világszerte. Magyarországon közel 20%-os a csökkenés.
- A letöltések bevételei 5.6%-kal estek a teljes piacon; Magyarországon 42%-kal emelkedtek.
- A hirdetés-alapú, felhasználói feltöltéseket kínáló szolgáltatások a világ legnagyobb ún. “on demand” közönségét teszik ki – 900 millió embert.
- A hirdetés-alapú szektor a zeneipar teljes bevételének kb. 5%-át teszi ki világszerte.

1. A LEGNÉPSZERŰBB ELŐADÓK, LEGNAGYOBB ELADÁSOK 2015-BEN

2015 legnagyobb albumeladásai		
	Globális	Magyarországi
1	Adele: 25	Ákos: Még egyszer
2	Ed Sheeran: X	Ganxsta Zolee és a Kartel: 25 év gengszter rap – Tribute album
3	Taylor Swift: 1989	Válogatás: Volt Fesztivál
4	Justin Bieber: Purpose	Republic: Rajzoljunk álmokat
5	Sam Smith: In The Lonely Hour	Ossian: Lélekerő
6	One Direction: Made In The A.M.	Válogatás: Strand Fesztivál
7	Soundtrack: Fifty Shades Of Gray	Adele: 25
8	Coldplay: A Head Full Of Dreams	Tankcsapda: Urai vagyunk a helyzetnek
9	Meghan Trainor: Title	Belga: Disco
10	The Weeknd: Beauty Behind The Madness	Ákos: Dupla Aréna 2014

Forrás: IFPI, MAHASZ. Fizikai és digitális album értékesítések, streaming nélkül

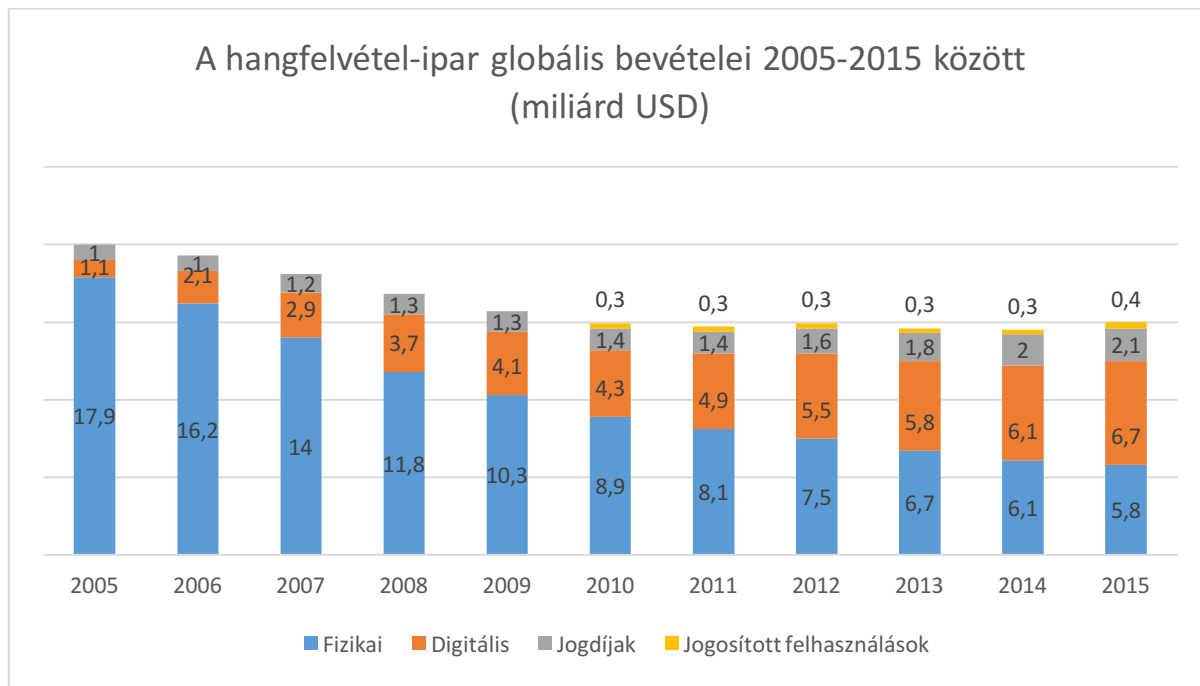
2015 legnagyobb dal letöltései/kislemezei		
	Globális	Magyarországi
1	Wiz Khalifa feat. Charlie Puth: See You Again	Wellhello: Apuveddmeg
2	Mark Ronson feat. Bruno Mars: Uptown Funk	Ellie Goulding: Love Me Like You Do
3	Ed Sheeran: Thinking Out Loud	Wellhello: Rakpart
4	Maroon 5: Sugar	Feder feat. Lyse: Goodbye
5	Major Lazer feat. DJ Snake & MO: Lean On	Wellhello x Halott Pénz: Emlékszem, Sopronban
6	Ellie Goulding: Love Me Like You Do	Adele: Hello
7	Adele: Hello	Lost Frequencies: Are You With Me
8	Taylor Swift: Blank Space	AronChupa: I'm An Albatraz
9	Omi: Cheerleader	Mark Ronson feat. Bruno Mars: Uptown Funk
10	Jason Derülo: Want To Want Me	Major Lazer feat. DJ Snake & MO: Lean On

Forrás: IFPI, MAHASZ. Mindkét adatsor tartalmazza a digitális dalletöltéseket; a nemzetközi sorrend az arányosított streameket is, a hazai pedig a fizikai kislemez-értékesítéseket

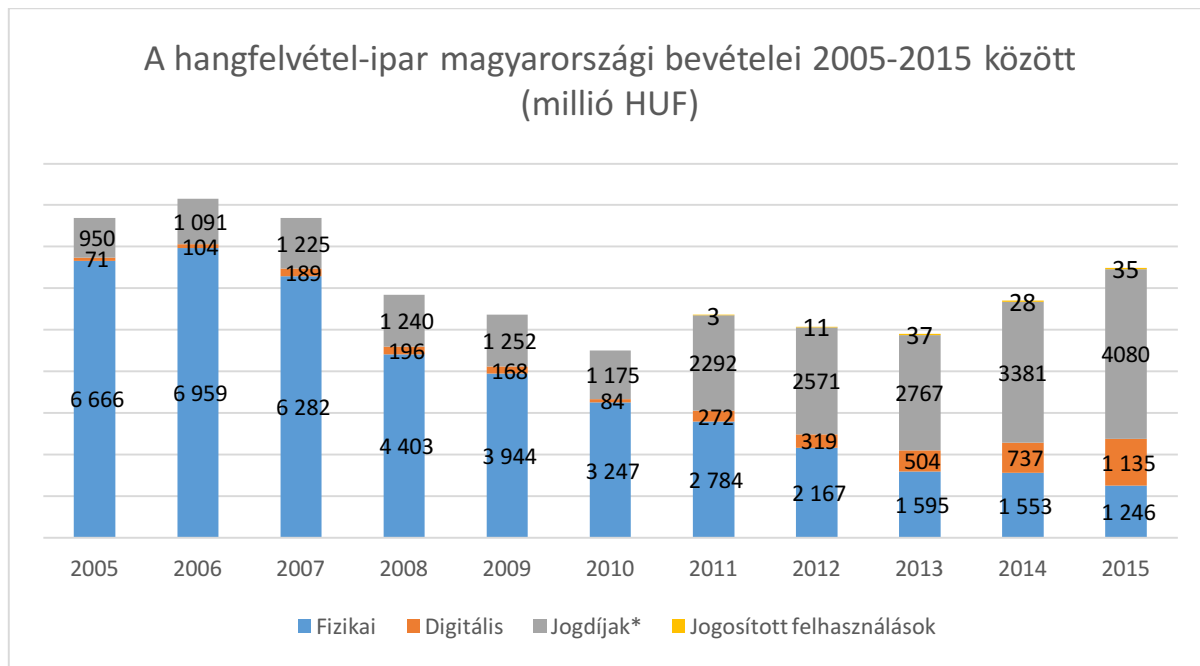

2. GLOBÁLIS PIACI ÁTTEKINTÉS 2015

A digitális értékesítések lehagyták a fizikait, nőtt az összbevétel világszerte

Forrás: IFPI

*A korábbi években a jogdíj adatoknál kizárólag a kiadók jogdíjbevételei szerepelnek, 2011-től viszont - a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően - a kiadóknak és az előadóknak kifizetett jogdíjak összesítve jelennek meg a grafikonon.

A nemzetközi zenei piac fontos mérföldkőhöz érkezett 2015-ben; a digitális értékesítések váltak a hangfelvételek elsősorú bevételi forrásává, megelőzve a fizikai eladásokat. A digitális értékesítés a teljes bevétel 45%-át teszi ki, szemben a fizikai eladások 39%-ával. A jogdíjak adják a maradék túlnyomó többségét, 13%-ot. Magyarországon a fizikai eladások még némileg vezetnek, de a digitális értékesítések gyakorlatilag utolérték őket, az 54%-os emelkedésnek köszönhetően.

A növekedést elsősorban a streaming erőteljes emelkedése húzta, amely világszerte 45.2%-kal emelkedett, és a teljes digitális bevételek 43%-át teszi ki, majdnem behozva a letöltéseket (45%), így a streaming lassan az iparág elsősorú digitális bevételi forrásává válik. Magyarországon a streaming a digitális értékesítések 49%-át produkálta, szemben a letöltések által produkált 22%-kal. (Előbbieket 95, utóbbiak 42%-kal emelkedtek.)

A pozitív trend, több mint egy évtizednyi hanyatlást követően, tükrözi a hangfelvétel-kiadás átalakulását. A kiadók egyre inkább kiszolgálják a fogyasztói igényeket, aktívan jogosítják az újabb szolgáltatásokat, folyamatosan befektetnek a tehetségbe és az innovációba, és egy globális közönséghez juttatják el az előadóművészeket.

A streaming forradalma magával ragadta a fogyasztókat (köztük sokakat azok közül is, akik korábban a jogszerű zenefelhasználás környezetén kívül helyezkedtek el), így előmozdította a növekedést.

2015-ben a hangfelvételekből származó bevételek 15 milliárd dollárra rúgtak, ami 2.5%-os emelkedés az előző évhez képest, és az első mérhető növekedés 1995 óta. Magyarországon az összbevétel változása 12,5%. A fizikai értékesítések mindenhol csökkentek; világszinten 4.5%-kal, Magyarországon 19,7%-kal. (Az ezt megelőző években a csökkenés 8.1 és 11.7, illetve 14.1 és 8.1% volt.)

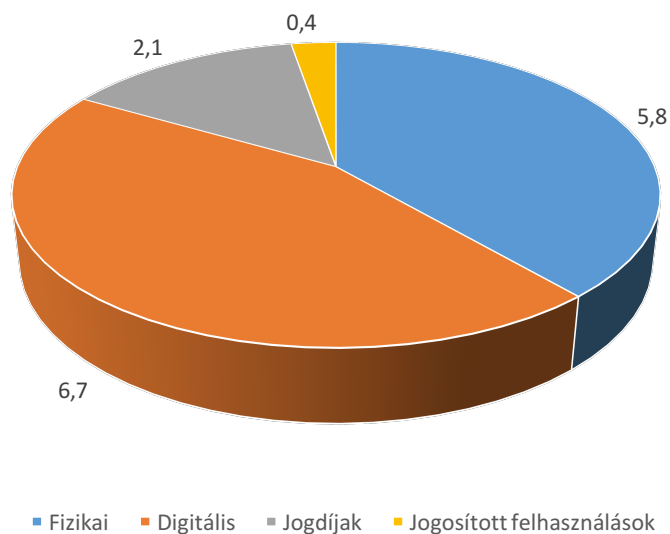
A hangfelvételek sugárzásáért, nyilvános előadásáért, többszörözéséért fizetett jogdíjakból származó bevételek globálisan 4.4%-kal emelkedtek, Magyarországon 17.1%-kal. Az előadóknak és kiadóknak kifizetett jogdíjak nemzetközi szinten a bevételek 14,

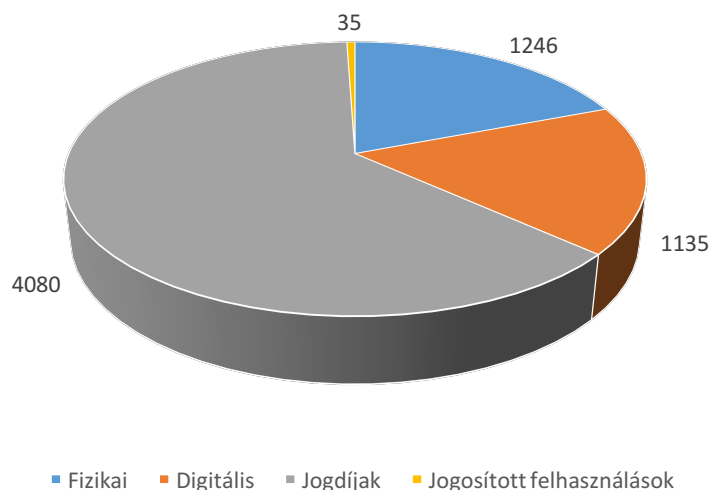
Magyarországon 58,2%-át teszik ki. Az elmúlt évtizedben az előadóknak és hangfelvétel-előállítóknak kifizetett jogdíjak több mint megkétszereződtek.

A szinkronizációs bevételek – a reklámokhoz, filmekhez, videojátékokhoz felhasznált zene – a teljes bevételből 2,4%-ot tesz ki világszinten, illetve 0,6 százalékot Magyarországon.

2015-ös globális bevételek szegmensenként (milliárd USD)

2015-ös magyarországi bevételek szegmensenként (millió HUF)
(90%-os lefedettségnél)*

*90%-os lefedettség: a hangfelvétel-előállítók által a MAHASZ rendelkezésére bocsátott adatok a becslések szerint a teljes hazai piac 90%-át fedik le.

The „value gap” – Az “értékhézag”

A ránézésre bízató iparági adatok mögött azonban egy mély és egyelőre megoldatlan probléma is rejlik. A zenét rekordszinten fogyasztják világszerte, ám ez a drasztikusan emelkedő fogyasztás nem produkál fair mértékű anyagi ellenszolgáltatást az alkotók számára. Ez annak a piaci torzulásnak az eredménye, amit “értékhézag” (angolul “value gap”) nevezünk.

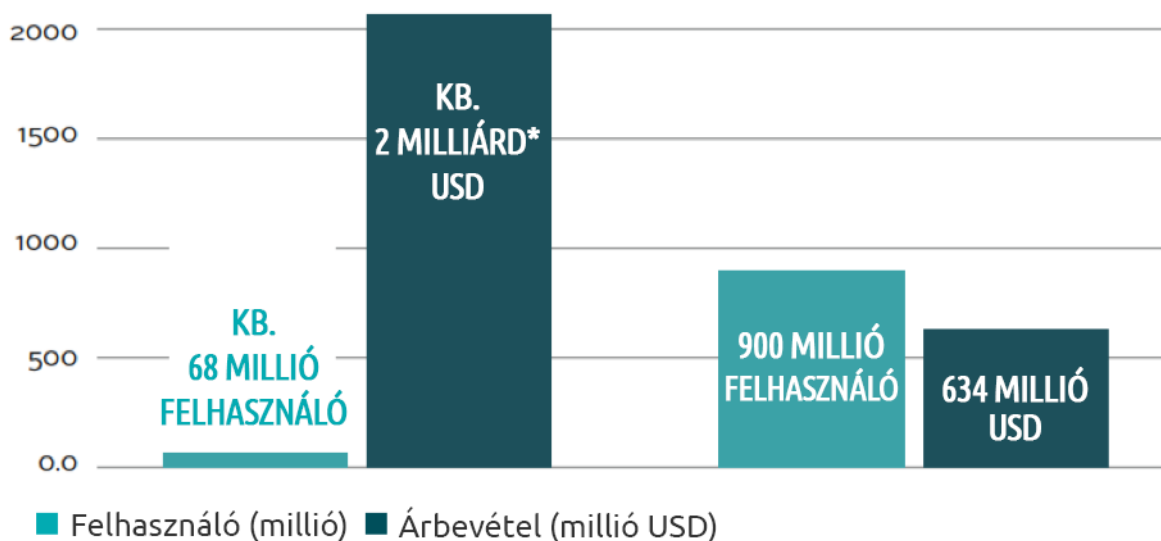
Az értékhézag mélyén a jogalkalmazás olyan hiányosságait találjuk, amelyek lehetővé teszik bizonyos, felhasználói feltöltéseket kínáló szolgáltatások, mint például a YouTube számára, hogy hatékonyan megkerüljék a zene jogosításának normál szabályait, és szellemi tulajdonvédelem alatt álló alkotások segítségével úgy építsék fel saját üzleti modelljüket, hogy közben nem kompenzálják fair módon azokat a jogtulajdonosokat, akiknek alkotásaiból a jövedelmüket szerzik. Ennek eredményeként a művészeknek, alkotóknak kifizetett összegek eltörpülnek az ezen szolgáltatásokon történő masszív fogyasztáshoz képest. A problémának szintén komoly kihatása van az olyan szolgáltatásokra, mint például a Spotify, amelyek egy eltorzult piacon kénytelenek versenyezni, korlátozott lehetőségekkel arra, hogy felhasználóikat a fizetős, ún. prémium szolgáltatásokhoz csábítsák.

Az értékhézag eredménye jól látszik a világszerte streamelt zene volumene és az ezáltal a jogtulajdonosok számára generált bevételek aránytalanságában. A felhasználói feltöltési lehetőségeket kínáló platformok hatalmas, több mint 900 milliós felhasználói táborral bírnak. Ez a hatalmas volumenű zenefogyasztás azonban csak egy nagyon kis hányadát produkálja az iparág bevételeinek; a hirdetés-alapú szektor világszinten 750 millió dollárt tesz ki, ami a teljes bevételeknek mindössze öt százaléka.

Ezt a piactorzító értékhézagot meg kell szüntetni ahhoz, hogy a zene hosszú távon is prosperálni tudjon.

ELŐFIZETÉSEK ÉS REKLÁM ALAPÚ BEVÉTELEK VS. FELHASZNÁLÓK SZÁMA (2015)

*Ez az adat kizárólag az előfizetési bevételeket tartalmazza

Forrás: IFPI

A zeneipar magáévá tette a digitális jövőt, de többformátumú maradt

A hangfelvétel-kiadók a leggyorsabbak között voltak a digitális világhoz való alkalmazkodásban. Közel 400 zenei szolgáltatás érhető el a fogyasztók számára 2016 elején (forrás: www.pro-music.org)

Az iparág több formátumú; a streaming és a letöltések mellett a hagyományos fizikai formátumokban is kínálja a zenét a fogyasztóknak, többek között CD-n és vinyl korongon. Miközben a mobiltelefonos felhasználók produkálják a streaming növekedésének döntő részét, a fizikai formátumok is fontosak maradtak számos jelentős piacon, pl. Japánban vagy Németországban. Külön érdekesség, hogy annak ellenére, hogy még mindig csak a piac kis hányadát teszi ki, a vinyl sikeresnek bizonyul egyébként magas streaming-arányt produkáló területeken is, megmutatva a fogyasztók egy részének igényét a magas hangminőségre, a művészi borítókra, a gyűjthető és birtokolható termékekre.

3. „STREAMING GOES MAINSTREAM” - A STREAMING TÉRHÓDÍTÁSA

A birtoklástól a hozzáférésig

A zene ma bármilyen formában elérhető a fogyasztók számára, ahogy csak szeretnék. Továbbra is fontos a letöltések szerepe, melyek az iparági összbevételek majdnem 1/3-át teszik ki, de az előfizetési streaming jelenti ma már a digitális szektor fő hajtóerejét. A letöltések bevételeinek csökkenésével (10.5% 2015-ben) a streaming – az okostelefonok terjedésének, a magas minőségi szolgáltatások elérhetőségének és a rajongók jogszerű zenefelhasználás iránti egyre nagyobb érdeklődésének köszönhetően - a globális iparági bevételek 19%-ára emelkedett, a 2014-es 14%-hoz képest.

A streaming az iparág leggyorsabban növekvő bevételi forrása. A bevételek 45.2%-kal, 2.9 milliárd USA dollárra emelkedtek, és a 2015-ig tartó ötéves ciklusban meghatszorozódtak. Az IFPI jelenlegi módszertana a streaming-en belül a következő szektorokat különbözteti meg: Előfizetési szolgáltatások (pl. Deezer, Spotify, Apple Music, stb.; benne a fizetős, prémium és a reklámbevétel-alapú hozzáférések), valamint a teljesen reklámbevétel-alapú szolgáltatások. Ezt a módszert használva az előfizetési bevételek másfélszer akkora mértékben emelkedtek, mint a reklám alapú szolgáltatások bevételei.

Ez a módszertan nem mutatja ki külön az előfizetési szolgáltatások reklám-alapú bevételeit, de ezek becsült mértéke marginális – a jelentős számú felhasználó ellenére is jóval kevesebb, mint a teljes előfizetési szektor bevétele.

A prémium előfizetési szolgáltatások drámai bővülést mutattak az elmúlt években. Világszerte kb. 68 millió ember fizet elő rájuk, a 2014-es 41 millióhoz, és az adatfelvétel kezdetekor (2010-ben) fennálló 8 millióhoz képest

A streaming számos piaci terület (pl. Svédország, Hollandia) felélesztését segítette, sokkal több kiadói befektetést eredményezve, valamint olyan piacokat nyitott meg, ahol a hangfelvétel-ipar korábban alig volt jelen, mint például Kína vagy Mexikó.

4. A ZENE SERKENTŐ HATÁSA A GAZDASÁG SZÉLESEBB KÖRÉRE

A hangfelvételek a gazdasági tevékenységek széles köre számára jelentenek mozgatóerőt, dollármilliárdnyi bevételeket generálva számos szektorban, az elektronikus eszközök értékesítésétől kezdve a közösségi médián át a turizmusig.

A zene serkenti a munkahelyteremtést és a növekedést

A közelmúltban több tanulmány is igyekezett számszerűsíteni a zene hozzáadott értékét a nemzeti vagy helyi gazdaságokhoz.

- Németországban a jénai Friedrich Schiller Egyetem kimutatta, hogy a német zeneipar 11 milliárd eurónyi bevétellel járult hozzá a nemzetgazdasághoz és 127 ezer munkahelyet biztosított. Szintén kimutatta a kutatás, hogy a zeneipar kb. 3.9 milliárd Euró bruttó hozzáadott értéket termelt, amely magasabb, mint a könyv, film vagy magazinipar hozzáadott értéke. A zeneipar hét szektora közül a legnagyobb hozzáadott értéket a „zenei események” (27%) és a „hangfelvételek” (22%) produkálták.
- Az Egyesült Királyságban a UK Music nevű kereskedelmi szövetség által publikált kutatás szerint a zeneipar 4.1 milliárd fonttal és több, mint 117 ezer munkahellyel járult hozzá a brit gazdasághoz 2014-ben. Sam Smith, Ed Sheeran és további előadók nemzetközi sikere 17%-os zenei exportnövekedést jelentettek, 2.1 milliárd font bevétellel. Az élő zene bevételei szintén 17%-kal emelkedtek, az élő zenei turizmus pedig 3.1 milliárd fontnyi bevételt hozott a brit gazdaságnak.

- Új-Zélandon a PWC 2015-ös jelentése megállapította, hogy a zeneipar 472 millió új-zélandi dollárral (kb. 320 millió USA dollár) járult hozzá a gazdasághoz 2014-ben, 4.4%-kal többel, mint a 2013-as 452.2 millió.
- Kanadában, New Brunswick tartományban a Nordcity helyi felmérése szerint a zene 65.2 kanadai dollárt (kb. 50 millió USA dollár) adott hozzá a tartomány GDP-jéhez, és 19.6 kanadai dollár adóbevételt hozott a kormányzat különböző szintjeinek.
- Hasonlóan beszédes magyarországi adatokra számítunk a ProArt – Zeneipari Jelentés 2016-os frissítésében, amely az idei év őszére készül el. (A 2015-ben kiadott, korábbi évekre vonatkozó jelentés itt érhető el: <http://zeneipar.info/>)

